

Yerel yönetimler, demokrasi ve yeni medya

Muhammed Asım Yayla*

Öz

Yerel yönetimler belirli bir bölgede bir arada yaşayan insanların, bir arada yaşamalarından kaynaklanan ihtiyaçlarını ve bir arada kullandıkları ortak mekanları ilgilendiren kararların alındığı bir yönetim birimidir. İlk çıktıkları anlardan itibaren yerel yönetimler, demokrasinin ve çoğulculuğun gelişmesiyle doğrudan ilişkili olmuşlardır. Aynı zamanda yerel yönetimler, yönettikleri alanın kapsamında yaşayan yurttaşların demokratik katılımının üst seviyede olduğu yapılardır. Ancak, tarımda ve tıptaki teknolojik gelişmelerle artan insan nüfusunun, sanayi ve hizmet sektörlerinin büyümesi neticesinde kentsel alanlarda yoğunlaşması, yerel idarelerin birtakım özelliklerinin kaybolmaya yüz tutmasına neden olmuştur. Nüfusun kentte yoğunlaşmasının bir sonucu olarak kentsel alanın büyümesi, yerel yönetimlerin daha geniş bir alana hizmet götürmesi gerekliliğine yol açmış ve bunun sonunda yerel yönetimler yerelde merkezileşmiş yapılar haline gelmiştir. Bunun yanında yerel idareye bağlı bölgedeki artan insan nüfusu, yönetime katılmayı güçleştirmiştir. Yani eskisine oranla çok daha az insan artık yerel idarenin ne tarzda hizmetler sunduğundan dahi haberdar olamaz hale gelmiştir. Yerel yönetimlerin içine girdiği bu krizden, onu Web 2.0 teknolojisiyle birlikte gelen, yeni medya ve sosyal ağlar kurtarmıştır. Yeni medya ve sosyal ağlar sayesinde yerel idareler, yapmış oldukları hizmetleri, aldıkları kararları şeffaf bir şekilde yurttaşlarıyla paylaşma imkanına erişmiştir. Bunun yanında yurttaşlar da yeni medya ve sosyal ağlar üzerinden taleplerini, yerel yönetimlere daha rahat ulaştırabilmiş, yapılan hizmetlere ilişkin fikirlerini çok daha rahat ifade edebilir hale gelmiştir. Bu yönüyle yeni medya, yerel yönetimleri içine girmiş olduğu bu krizden çıkartmayı başarmıştır. Bu çalışmada bu konuyu çeşitli yönleriyle ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel yönetimler, yeni medya, siyasal katılım, e-demokrasi, web 2.0

Local governments, democracy and new media

Abstract

Local governments are a governing body in which decisions are made regarding the needs of people living together in a certain region due to their coexistence and the common spaces they use together. Since their first appearance, local governments have been directly related to the development of democracy and pluralism. At the same time, local governments are structures where the democratic participation of citizens living within the scope of the area they govern is at a high level. However, the concentration of the human population in the urban areas as a result of the growth of the industry and service sectors caused the loss of some characteristics of local administrations. As a result of the concentration of the population in the city, the growth of the urban area has led to the need for local governments to serve a wider area, and as a result of this, local governments have become locally centralized structures. In addition, the increasing human population in the region affiliated with the local administration made it difficult to participate in the administration. In other words, much less people than before are not even aware of what kind of services the local administration offers. The new media and social networks that came with Web 2.0 technology saved it from this crisis that local governments had entered. Thanks to new media and social networks, local administrations have had the opportunity to transparently share their services and decisions with their citizens. In addition, citizens have been able to convey their demands to local governments more easily through new media and social networks and have become much more able to express their opinions about the services provided. In this respect, the new media has managed to get local governments out of this crisis they have entered. This study will consider this issue from various aspects.

*Arş. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü,
E-posta: asimayayla33@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8693-2727

Keywords: Local governments, new media, political participation, e-democracy, web 2.0

Giriş

Yerel yönetimler, merkezi yönetimlere göre daha küçük ölçekli yüzölçümlerinde hizmetin, ekonominin, sosyal yapının yönetildiği unsurlardır. Yerel yönetimlerin tarihi insanların yerleşik hayata geçmesiyle başlar. Yerleşik hayata geçen insanların oluşturduğu yerleşim birimlerinde, zaman içerisinde bazı insanlar yönetici olarak ortaya çıkmış ve yerleşim biriminde yaşayan herkesi ilgilendiren sorunlar hakkında karar verici rolü üstlenmişlerdir. Zamanla bu yerleşim birimlerinin yönetim yapısı merkezi idarelere dönüşse ve yöneticiler toplumsal bir sınıf haline gelse de yerel yönetimlerin ilkel örneklerine ilk Mezopotomya uygarlığında ve eski Yunan şehirlerinde rastlamanın mümkün olduğunu söylemek mümkündür.

Modern anlamda yerel yönetimlere en yakın olan yönetim unsuru ise Ortaçağ Avrupasında ortaya çıkmış olan komünlerdir. Buna göre komünler tarihin akışı içerisinde ekonomik olarak güçlenmiş ve bu güçlülüklerinden dolayı da araya herhangi bir aracı girmeden herhangi bir süzerene bağlı olmadan direkt krala bağlı olabilmışlerdir. Bununla birlikte, komünler, kendi kentsel sınırları içerisinde kanun koyma ve uygulama ile, vergi toplama haklarını elde etmişlerdir. Bu şehir devletlerinin temel unsuru burjuvalardır. Şehrin yöneticisi genellikle tüccar sınıfı içerisinden seçilir ve bir sonraki seçime kadar şehri yönetebilirdi. Bu yapı zaman içerisinde günümüz yerel yönetimlerine dönüşmüştür.

Yerel yönetimlerin olmazsa olmaz şartları vardır. Bunlardan biri ve en önemlisi de adından belli olmak üzere yerinden yönetim ilkesidir. Buna göre bir yapının yerel yönetim niteliğinde sayılabilmesi için belirli bir küçüklükteki alanla ilgileniyor olması gerekmektedir. Yerel yönetimlerin bu özelliği, hizmetin merkez yönetimden gelecek olduğunda karşımıza çıkması muhtemel, gecikmeler, bürokrasi, kırtasiye masrafları gibi problemleri ortadan kaldırmaktadır. Bir yapıyı yerel yönetim olarak nitelendirebilmenin başka bir şartı da coğrafi küçüklük olduğu kadar, hizmet verilen nüfusun sayısının da az olması gerekliliğidir. Günümüzde Singapur, Hong Kong gibi yüzölçümü küçük ancak barındırdıkları nüfus ele alındığında büyük sayılabilecek yerleşim yerleri vardır. Bunlar gibi birçok şehirde gün geçtikçe nüfus yoğunluğu artmakta ve yerel yönetim başına hizmet talep eden insan sayısı da aynı oranda artmaktadır. Bu durum günümüz bazı yerel yönetimlerinin bu şartı yerine getirmekte zorlandığı sonucunu ortaya koymaktadır.

Bir yapıyı yerel yönetim olarak nitelendirebilmek için, yerel yönetim sınırları içerisinde yaşayan yurttaşların yönetim sürecine katılması gerekliliğinden bahsetmek gerekir. Özellikle nüfusu düşük yerleşim birimlerinde, yerel yöneticiler ile yurttaşlar birbirini tanımakta ve yönetim sürecinde yurttaşların görüşlerinin de değerlendirilmesi kolaylıkla sağlanabilmektedir. Fakat günümüzde, büyük şehir ve metropollerin yönetiminde yurttaşlar, ancak temsili demokrasi yoluyla ve seçimlerle bu sürece katılabilmektedir. Bu da yine nüfusun artmasıyla birlikte yerel yönetimlerin içine girdiği çıkmazlardan biri olarak karşımıza çıkar. Yerel yönetimleri içine girdiği bu çıkmazdan günümüzde yeni medya çıkarmaktadır. Web 2.0 teknolojisi ile birlikte gelen yeni medya, kitle iletişimi sürecinin tek boyutlu yapısını değiştirmiştir. Böylece artık yurttaşlar yeni medya üzerinden yerel yönetim sürecine tekrar katılım sağlayabilmektedir. Yeni medya birçok diğer alanda olduğu gibi yerel yönetimlerin halkla ilişkilerini de bambaşka bir boyuta taşımıştır. Bu çalışmada yeni medyanın yerel yönetimlerde siyasal katılıma olan etkisi ortaya konulacaktır.

1. Geçmişten günümüze yerel yönetimler ve demokrasi

Yerel yönetimler, sınırlı ve yerel bir bölgede yaşayan yurttaşların, bir arada yaşamaktan doğan ihtiyaçlarını karşılayan ve kamu hizmeti ve malı sunan, bunun yanında yurttaşların oylarıyla seçilen yöneticiler tarafından yönetilen kurumlardır (Pustu, 2016, s. 101). Yerel olması niteliğinden kaynaklanan yönleriyle merkezi yönetimlerden ayrışırlar. Yerel yönetimler

kavramı hukuksal ve siyasal bir kavram olarak geç Ortaçağ döneminde ortaya çıkmıştır (Ortaylı, 1985, s. 9). Bu kavramın modern anlamda ihtiva ettiği manayı tam anlamıyla kapsayabilmesi için ise demokrasinin güçlenmesi, imparatorluk ve diğer güçlü merkeziyetçi yapıların zayıflaması gerekmiştir. Çünkü yerelden yönetim ile merkezden yönetim birbirilerinin zıttı olan meselelerdir ve birinin güçlenmesi diğerinin zayıflamasını gerektirir. Görmez'e göre (2000, s. 81), "çağdaş yerel yönetimlerle aralarında birebir ilişki kurulmaması da Ortaçağ komünlerinden bu yana yerel yönetimler, özgürlük, eşitlik, temsil, katılma gibi değerleri yaşatan kurumlar olmuşlardır." Bunların yanısıra yerel yönetimler, demokrasinin gelişimine büyük katkıda bulunmuş kurumlardır. Yerel yönetimler ile demokrasi arasında yakın ilişki kurulmasında, yerel yönetimlerin merkezi yönetimlere karşı bir güç dengeleyici olarak öne çıkmasının büyük bir payı vardır (Lipson, 1978, s. 344-345). Bu sebepten dolayı yerel yönetimler demokrasinin olmazsa olmaz unsurlarından biri olarak karşımıza çıkar.

İlk çağlardan bu yana medeniyetin gelişiminin temel taşı insanların kolektif bir şekilde hareket edebilmeleri ve bu birlikteliği sağlamak ve koruyabilmek adına yasalar ve kurumlar icat etmiş olmalarıdır. Medeniyet dediğimiz mefhum ancak bir arada hareket eden insanların ortak bir amaç uğruna çalışabilmesi ve bu düşünsel ve eylemsel ortaklığı gelecek nesillere aktarabilmesiyle mümkün olmuştur. Çünkü medeniyet kavramı, kendisini oluşturan insanların tümünün tecrübelerini, bilgi ve birikimi ile yaşanmışlıklarını kapsar. Bu tecrübelerin, bilgi, birikim ve yaşanmışlıkların sonraki nesile aktarılabilmesinin yolu da insanların ortaklaşa inşa ettikleri kültürel ve yasal kodlarla birlikte, kurumlarıdır. Medeniyetin inşasında insanların birlikte hareket etmelerinin zorunluluğundan bahsederek, bu insanların bir arada yaşamalarının da kaçınılmaz olduğundan bahsetmemiz gereklidir. İşte bu şekilde medeniyetin çekirdeği her zaman insanların bir arada yaşadığı yerleşim yerleri olmuştur. Çünkü çoğu zaman medeniyet, kültüre; kültür de mekana bağımlı bir unsur olarak karşımıza çıkar.

İnsanoğlunun yerleşik hayata geçmesinin sebeplerine dair çeşitli iddialar vardır. Genel geçer yaklaşımların bir kısmı insanların tarım yapmaya başladıktan sonra (Pustu, 2006, s. 129) yerleşik hayata geçtiğini, diğer bir kısmı ise insanların dini sebeplerle bir araya toplandığı (Shults & Wildman, 2018, s. 34) ve bu toplanılan yerlerde zaman içinde kalıcı yerleşimler kurulduğunu öne sürer. Doğrusunun hangisi olduğu fark etmeksizin, insanlar yaklaşık 10.000 yıl önce Mezopotomya'da Fırat ve Dicle havzalarında, Mısırda'da Nil havzasında, Hindistan'da ise İndus havzasında ilk köyleri kurmuşlardır. Zaman içerisinde kurulan bu ilk köylerde, herkesin ortak kullandığı, yollar, kuyular, çeşmeler meydanlar ve ibadethaneler gibi kamusal alanların yönetimi ve herkesi ilgilendiren hususların yönetimi ile alakalı insanlar bir araya gelip kararlar almaya başlamıştır. Nüfus arttıkça bu yönetim işleri ile sürekli olarak ilgilenmesi gereken kimseleri gerekli olmaya başlamış ve köylüler kendi aralarından bu işlerle ilgilenecek yöneticiyi tayin etmişlerdir.

Tarımda teknolojinin gelişmesi ve sulu tarımın yapılmaya başlanması ile artı ürün ortaya çıkmış, insanlar ihtiyaçlarında fazlasını üretmişlerdir. Bu durum yerleşik toplumları, aynı dönemde hayvancılık yapan göçebelere nazaran daha avantajlı bir konuma getirmiştir. Çünkü tarım ürünleri daha fazla ve daha istikrarlı bir şekilde üretilebilirken, evcil hayvanlar salgından ve hastalıktan kolaylıkla etkilenebilir durumdadır. Bunun sonucunda göçebeler, hasat zamanı köylere baskın yaparak bakırdan üretmiş oldukları gürzlerle çiftçileri öldürmüş ve ürünlerine el koymuştur. Hayatta kalmayı başaran köylüler, bir sonraki seferde kendilerine savunabilmek için, ürettikleri artı ürünü, diğer toplumların üretmiş oldukları bakırla takas etmeye başlamışlardır. Bunun sonucunda ticaret kavramı doğmuştur (Bernstein, 2008, s. 20-21). Ticaret farklı ürünlerin takasını gerektirdiği için farklı coğrafyalar arasında yapılmış ve ticaretin gelişmesi ile birlikte ürünlerin satılacağı pazarların kurulduğu yerler zaman içerisinde daha büyük yerleşim yerleri haline gelmiştir. Yerleşim yerleri büyüdükçe, buralar artık köy olmaktan çıkıp şehir olmuştur. Yerel yönetimler de bu noktada farklı bir hüviyete erişmiştir. İlk şehirlerin ortaya çıkması, aynı zamanda ilk devletlerin ortaya çıkmasıyla paraleldir. Antik çağlarda

kurulan bu ilk devletler, genellikle dine dayalı monarşiyle yönetildiği için (Nissen, 2004, s. 109) yerel yönetimler vasfını taşımayan yerler olarak nitelendirilebilir. Ancak bunun bir istisnası olarak, Yunan şehir devletleri gösterilebilir. Çünkü Yunan şehir devletlerinde özgür erkekler, şehrin agorasında kurulan meclislerde şehirle alakalı karara doğrudan demokrasi yoluyla katılabilme imkanlarına sahiptirler.

Ancak modern anlamda yerel yönetimlere en yakın yapıların Ortaçağ'daki komünler olduğunu söylemek lazımdır. Ortaçağ'da ticaret sayesinde güçlü bir burjuva sınıfı üretebilmiş kimi şehirler, başlarında herhangi bir süzerenin olmadığı ve direk imparatora bağlı oldukları bir yapıyı, ruhbanların ve imparatorun da taraf olduğu üçlü bir anlaşma sayesinde kazanabilmişlerdir. Özgür şehirler olarak adlandırılan bu komünler, şehrin sınırları içerisinde vergi toplayan, şehirleşme anlamında hizmetlerde bulunan, imparatorluktan bağımsız bir yargıya sahip, dış politikada imparatora bağlı özerk yapılardır. Bu komünler bazen İtalya'da olduğu gibi tamamen otonom yapılar olabildiği gibi bazen kısmi otonomiye sahip olabiliyorlardı. Ortaçağ komünlerinde çoğu zaman kentin ileri geleninin tüm erki elinde bulunduran belediye başkanı görevi "maire" olarak seçildiğini görebiliriz (Pustu, 2006, s. 142). Maire'nin yanında burjuva meclisinin ya da "parlament" adı verilen bir meclisin de kentin yönetiminde çoğu zaman söz sahibi olduğunu söylemek mümkündür (Görmez, 1997, s. 27). Komünlerin ortaya koyduğu en büyük buluşlardan biri kamu yararına toplanan vergiler olmuştur (Pirenne, 1983, s. 50). Bu vergi ilk olarak, şehrin korunmasını sağlamak için inşa edilen şehir surlarının bayındırlığı için alınmış, vergiyi ödemeyi reddeden kimselerin şehre girişine izin verilmemiştir.

Kent kavramı, karmaşık ilişkilerin bulunduğu organik dayanışmaya dayalı mekansal bir birime ifade eder. Bu bağlamda kent ve de yerel yönetimler hususu ancak sanayi devriminden sonra tam manasıyla kendi anlamına kavuşabilmişlerdir (Kavruk, 2002, s. 27). "Sanayi devrimi ile birlikte şehirleşme en önemli demokratik ve toplumsal hareketlilik odağı olmaya başlamış ve toplum yapıları şehir ağırlığına doğru kaymaya başlamıştır" (Sezal, 1992, s. 12-13). Sanayi devrimi şehirlerin karmaşık yapılarını artırmış, iş bölümü kavramı şehirlerin olmazsa olmazı haline gelmiştir. Bunun yanında şehirlerde nüfus yoğunluğu gün geçtikçe artmış ve toplumsal sınıflar da meydana gelmeye başlamıştır. Bunlarla birlikte, sanayileşme sonucunda şehirler, demokratik hareketlerin merkezinde olan konumunu kuvvetlendirmişlerdir. Şehrin sunduğu toplumsal çeşitlilik, ortaya çıkan kamusal alanlar, özgür fikirlerin konuşulduğu bir ortam sunmuştur. Sanayileşmeyle birlikte giriftleşen iş bölümü ve artan üretim, ticaretin ve ekonomik büyümenin artmasına yol açmıştır. "Yerel ölçekteki pazarlar yerini geniş perspektifle bölgesel, ülkesel ve uluslar arası boyuttaki pazarlara bırakmıştır" (Pustu, 2006, s. 145). Sonuç olarak sanayileşme yerel yönetimlere ve kentleşmeye büyük bir hız ve ivme kazandırmıştır. Yerel yönetimlerin tarihindeki son dönüm noktası ise küreselleşme olmuştur. Küreselleşme ile birlikte, ulus devletlerin sınırları önemsizleşirken, ülkelerin ekonomi üzerindeki hakimiyeti giderek azalmıştır. Bu noktada kentler, küresel ekonomik sistemin birimleri haline gelmiştir (Topal & Akyazı, 1997, s. 13). Bu durumda kentler yerel ölçekli olma niteliğini kaybetmeye başlamıştır.

Bilginin, hammaddelerin, mal ve hizmetlerin artan bir şekilde uluslararası dolaşım ve paylaşımına girmesi ile belirginleşen, teknoloji ve iletişimde meydana gelen büyük ilerlemelerin yönlendirdiği süreç günümüzde küreselleşme olarak ifade edilmektedir. Bu süreçte toplumsal, ekonomik, siyasal ve yönetsel alanlar gibi birçok alanda bir dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Bu dönüşümün en iyi gözlemlenebildiği mekânlardan biri kentlerdir. Küreselleşme ile beraber yaşanan dönüşüm sürecinde bazı kentlerin önemi günümüzde giderek artmaktadır. Bilgi çağında bulunduğumuz 21. yüzyılda bu kentler toplumsal değişimin ve küresel ekonominin beşiği olma özellikleri ile ön plana çıkmaktadır. (Pustu, 2006, s. 146)

Günümüzde yerel yönetimler, küresel ekonomik sistemin en temel birimi haline gelen kentlerin, yönetildiği unsurlardır. Tarihten bu yana, özgürlük, eşitlik, katılım ve demokrasi kavramlarıyla iç içe geçmiş kentin sahası günümüzde insanların mesken olarak tuttuğu alanların

çoğunu kapsamaktadır. Günümüzde yerel yönetim meselesinin girdiği krizlerin çözümü de insanların alacağı kamu mal ve hizmetinin kalitesinin artması için önemlidir.

Demokrasinin ve çoğulcu bir yapının olmazsa olmazı, devletin elinde bulundurduğu yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirlerinden bağımsız bir şekilde işlemesidir. Bu üç erkin yanına zaman içerisinde farklı disiplinlerde farklı erkler de eklenmiştir. Bu erklerin birbirlerinden bağımsız karar vermesi, birbirlerini atayamaması ne ölçüde mümkün olabiliyorsa, bir yönetim o ölçüde demokratik, çoğulcu ve özgürlükçü olabilmektedir. Locke'a göre yasayı yapanlar, aynı zamanda bu yasayı uygulayan kimseler ise kendilerini yasanın kapsamından münezzeh görebilirler (Allison, 2007, s. 78). Montesquieu'ya göre, yargı erki, yasama ve yürütme erklerinden bağımsız bir şekilde belirli bir rotasyon çerçevesinde halk tarafından seçilen organlar tarafından kullanılmalıdır. Ayrıca yargı erkini kullananlar, yasalarla alakalı yorumda bulunmamalıdır (Ağaoğulları vd., 2005, s. 424). Ancak bütün bu şartların sağlanması bile kuvvetler ayrılığı ilkesinin oluşmasına tam olarak zemin oluşturmaz. Bu erklerin de kendi içerisinde farklı organlara bölünmesi gereklidir. Örneğin, yargı erkinin tek bir mahkeme ile değil, birbirlerini dengeleyebilen farklı mahkemeler arasında, yürütme erkinin merkezi yönetim ile yerel yönetim arasında bölüştürülmesi gereklidir. Bu çalışma yerel yönetimlere dair bir çalışma olduğu için burada yerel yönetimler bağlamında yürütme erkini değerlendirilmiştir.

Devlet gücünün sınırlandırılması ile demokratik ve çoğulcu bir hukuk devletinin oluşumu arasında bir ilişki vardır (Görmez, 2000, s. 81). Bu noktada yerel idareler, devletin gücünü dengeleyen unsurlar olarak öne çıkar (Duguit, 1954, s. 129). Topluma hizmet sunma işlevi nedeniyle, yürütme erkinin zamanla güçlendiği bilinmektedir. Yürütme gücünün antidemokratik bir çehreye bürünmemesi ve sınırlandırılması ancak yerel yönetimlerin güçlendirilmesiyle mümkündür (Görmez, 2000, s. 81). Yani yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve kamu hizmetinin sunumunun merkezi idareden yerel idareye geçmesi, demokratikleşme yolunda önemli bir katkı sunar.

Bunların yanında yerel yönetimler doğrudan demokrasinin de örneklerini ortaya koyarlar. Yerel yönetim adı üzerinde belirli bir oranda yerel nüfusa kamu mal ve hizmetini sunan yapılardır. Bu noktada, yerel idarenin sınırları içerisinde yaşayan yurttaşlar merkezi idarede mümkün olmayacak şekilde, belediye başkanları, belediye meclis üyeleri gibi kimselerle doğrudan iletişim kurma şansına sahiptir. Böylece temsili demokrasinin yol açtığı yurttaş iradesinin hizmetlere yansımama problemi yerel idarelerde karşımız çıkmaz. Ancak günümüzde kentlerin büyümesi ve nüfus yoğunluklarının artması yerel yönetimlerde yurttaşların yönetime katılımının önüne geçmektedir. Günümüz metropollerindeki belediyelerde yurttaşların birçoğu, belediye yöneticileriyle bir kere bile karşılaşmadan bir seçim dönemi geçirebilir. Bu noktada yerel idarelerin sağladığı faydalardan biri kaybolmaktadır. Yeni medya hususunun yerel idarelere sunduğu katkı bu yönden de değerlendirilebilir.

2. İnternetin gelişimi ve artan katılım

İnternet, dünya çevresinde birden fazla bilgisayarın ortak bir ağ üzerinden iletişime geçmesidir. İlk başlarda askeri maksatlarla kullanılmaya başlanan internet, 20. yüzyılın sonlarına doğru kişisel kullanıma da açılmıştır. İnternet günümüzde bir web tarayıcısı üzerinden, farklı sunucular vasıtasıyla yayınlanan internet sitelerine girerek kullanılır. Bunun yanı sıra internette oluşturulan sunucular sayesinde, çeşitli amaçlarla üretilmiş ve kullanıcılarının birbirleriyle etkileşime geçtiği web, masaüstü ya da telefon uygulamaları da günümüzde kullanılmaktadır.

İlk yıllarında internet, web siteleri üzerinden ansiklopedik bilgilerin yayımlandığı bir platformdu. Bunun yanında internet kullanımı insanlar arasında bugünkü kadar yaygın değildi. 1996 yılında internet kullanıcılarının sayısı yalnızca 40 milyonu (Gezgin, 2001, s. 30). Bu dönemlerde ortaya çıkan ve kullanılmaya başlanan internet iletişim hususunda her ne kadar büyük bir devrim yapmış olsa da bu mecrada kurulan iletişim tek yönlü olarak işlemekteydi.

Bu dönemde kullanıcılar ihtiyaç duydukları bilgilere çok daha hızlı ve kolay bir şekilde ulaşabilmekteydi. Ancak söz konusu internete bilgi sağlamak olduğunda, bunu ancak teknik becerilere sahip kimselerin kurduğu internet siteleri ya da resmi kuruluşlarının oluşturmuş olduğu internet siteleri sağlayabiliyordu (Güz vd., 2020, s. 452-453). İnternetin ilk yıllarındaki teknolojisi günümüz teknolojisinden oldukça uzaktı. Bu sebeplerden dolayı internet, günlük hayatta bugünkü kadar yer kaplamayan, yalnızca ödev ve araştırma için, sohbet odaları için ya da flash tabanlı web oyunları için kullanılmaktaydı. Bu da internetin ilk yıllarında ortaya koyduğu farklılaşmanın ve sunduğu avantajların günümüze nazaran oldukça düşük olması sonucunu doğurmaktadır.

İnternetin gelişimi insanların medyayla ilişkilerini değiştirmiş ve daha önce pasif izleyici konumunda bulunan bireyler aktif kullanıcıya dönüşmüştür. Bu süreçte önem kazanan en önemli sorulardan biri, “izleyiciden kullanıcıya dönüşün demokratik katılımın kapılarını mı açtığı, yoksa mevcut egemenlik ve iktidar ilişkilerini mi geliştirdiği”dir (Hülür & Yaşın, 2016, s. 21). İnternetin bugünkü anlamını kazanması ve yeni medyanın ortaya çıkması, Web 2.0 teknolojisiyle mümkün olmuştur. Web 2.0 ile birlikte internet kullanıcıları için büyük fırsatlar sunmaya başlamış (Bostancı, 2014, s. 87), kullanıcılar yalnızca, içerikleri tüketen alıcı konumunda olmaktan çıkıp, içerik de üreten bir kimliğe bürünmüşlerdir. Artık internet kullanıcıları, internette sadece izleyici değil artık katılımcı bir rol üstlenmişlerdir. Bu durum çoğunlukla yeni medyanın ve sosyal ağların ortaya çıkmasıyla mümkün olmuştur.

Bugün internet teknolojisinin ilerlemesiyle web 2.0 dönemi başlamıştır. Web 2.0, ortalama internet kullanıcısının artık yalnızca içerik tüketen değil, aynı zamanda tüketirken içerik üretebilen bir yapıda konumlanmasını sağlamıştır. Buna göre günümüzde, ortalama internet kullanıcısı; online ansiklopediler, online sözlükler, bloglar ve son olarak da sosyal ağlar üzerinden hem içerik üretebilirken hem de tükettikleri içeriklere yönelik geri bildirimlerini; yorum, yanıt, alıntı vs. yoluyla herkes tarafından görünür bir şekilde paylaşabilmektedir. Bu yolla, büyük kitleler, iletişim faaliyetindeki pasif durumlarından kurtulmuş ve kendilerini, ne istediklerini, nasıl düşündüklerini ifade etme fırsatını bulmuşlardır. Bunun yanı sıra bu teknolojiyle birlikte gelen hız ve kolay erişim, çok sayıda insanın bu teknolojiden faydalanabilmesinin önünü açmıştır (Güz, 2018, s. 14-15). Kullanıcı sayısının her geçen gün artması, bu teknolojilerin öneminin de doğrusal olarak artmasına yol açmıştır.

Bütün bu gelişmeler yeni medya biçimlerinin ortaya çıkmasını sağlamış (Bozarth, 2010, s. 11) böylece geleneksel medyanın tek yönlü ve merkezî yapısı dönüşmüştür. Bu yeni medya biçimleri erişim ve etkileşim imkanlarını artırmış ve demokratik katılımın alanını genişletmiştir. Sözelimi yeni medya teknolojileriyle birlikte gazetecilik alanında “kullanıcı türevli içerik” imkanı sayesinde geleneksel gazetecilikten tümüyle farklı yeni bir gazetecilik pratik biçimi olarak yurttaş gazeteciliği ortaya çıkmıştır (Hülür & Yaşın, 2017, s. 15). Enformasyon ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin demokrasi ve katılım açısından en önemli sonuçlarından biri de sosyal paylaşım ağlarının, Facebook, Instagram ve Twitter gibi sosyal medya biçimlerinin ortaya çıkması ve yaygınlaşmasıdır. Bunlar arasında en etkili sosyal medya platformu olan Twitter’ın sosyo-politik ve ekonomik önemi günden güne artmaktadır (Hülür & Yaşın, 2019a, s. 9-11). Twitter’ın küresel düzeyde ihmal edilemeyecek bir sonucu, yönetenlerle yönetilenler arasındaki ilişkiyi, siyasal ve kamusal iletişimi zaman ve mekân açısından yeniden tanımlamasıdır (Hülür & Yaşın, 2019b, s. 21). Geleneksel medyada medya elitleri içerik üretimini belirledikleri ve seyircilerin medya içerikleri karşısında edilgen bir konumda buldukları halde yeni medyanın getirdiği erişim, içerik üretimi ve katılım imkanları insanların medyayla ilişkilerini dönüştürmüştür.

Artık yeni medyayla birlikte medya, yalnızca medya profesyonellerinin bilgi, içerik haber sunduğu bir yer olmaktan çıkmış, herhangi bir sosyal ağ kullanıcısının da bilgi paylaşabildiği bir alan olmuştur. Bunun yanı sıra, internet kullanıcıları bu teknolojiler sayesinde, rahatlıkla siyasal aktörlere de ulaşabilme imkanına sahip olmuştur (Binark vd., 2014,

s. 30). Yeni medyayla birlikte “siyasal iktidarların geleneksel medya üzerinde kurdukları kontrol sistemleri yetersiz kalmış”, dijital demokrasi ve e-demokrasi yurttaş ile yöneticiler ve devlet arasındaki ilişkileri dönüştürmüştür (Hülür & Yaşın, 2020, s. 16). Söz konusu iletişim olduğunda, bu oldukça büyük bir yeniliktir. Çünkü, her ne kadar medya kuruluşlarının ilkesel olarak bağımsız ve tarafsız haber yapması gerekiyor olsa da en nihayetinde bu medya kuruluşlarının da varlıklarını sürdürebilmeleri için reklama, dolayısıyla da sermayeye ihtiyacı gözden kaçmamalıdır. Medyanın ekonomi politik boyutu ele alındığında, medya kuruluşlarının tam anlamıyla bağımsız ve tarafsız yayın yapması da mümkün gözükmemektedir. Sermayenin ve devlet yönetiminin tek elde toplandığı ülkelerde, medya kuruluşları da ister istemez aynı otoriteye karşı gelmekten çekinmekte ve asıl niteliğini bir kenara bırakıp, sistemin devamlılığı için çalışmaktadır. Günümüzde bu durum gelişmekte olan ülkelerde ve yeni demokrasilerde kendini gösterse de asıl olarak demokrasiye henüz geçmemiş ülkeler incelendiğinde çarpıcı sonuçlarla ortaya konmaktadır. Bu noktada da yeni medya, geleneksel medyanın dolduramadığı boşluğu doldurmuştur. Başta Arap Baharı olmak üzere (Khondker, 2011, s. 677), yeni medyanın gelişimiyle, bir çok otoriter rejimde; protestolar, eylemler sosyal medya üzerinden örgütlenmiş kitleler tarafından gerçekleştirilmiştir. Hatta bunun karşısında bazı otoriter rejimler devrilirken, bazıları kitlelerin taleplerini karşılamaya yönelik adımlar atmış ya da çok sert şiddet eylemleriyle bunu baskı altına almıştır. Güçler ayrılığı denince yasama, yürütme, yargının yanında dördüncü erk olarak öne çıkan basın, bu ilke yerine getirilmeyip tüm erkler tek bir yapı etrafında toplandığında dahi, yeni medya olarak şekil ve isim değiştirerek karşımıza çıkmıştır. Bunun yanı sıra bazı otoriter rejimlerde ise uluslararası olarak yaygın kullanılan sosyal ağlar yasaklanmış ve yerine ikame olarak sosyal ağlar üretilip halklarının kullanımına denetimli olarak sunulmuştur.

Bunların yanı sıra yeni medya teknolojilerinin gelişimi siyasal katılım açısından da bir çok değişimi ve dönüşümü beraberinde getirmiştir. Bu yeni dönemde, artan nüfus ve temsili demokrasi anlayışının siyasal katılım açısından olumsuz etkileri, devlet kurumları ve yerel idarelerle vatandaşlar arasındaki iletişimin karşılıklı ve merkezsiz yapılara dönüşmesi neticesinde giderilmeye başlanmıştır (Meriç, 2014, s. 171). Yeni medyanın siyasal katılım hususunda sağladığı bir başka katkı da, mesafelerin önemini yitirmesine yol açmasıdır (Dündar, 2018, s. 103). Günümüzde hızla büyümekte olan kentsel alanlar, bunları idare eden yerel yönetimlerin, bu alanlarda yaşayan vatandaşlarla kuracağı iletişime ve bu vatandaşların siyasete katılımına bir engel olabilecekken, yeni medya sayesinde bu problem de ortadan kalkabilmektedir. Bir takım araştırmalara göre, sosyal ağlar üzerinden katılımın artışı, genel katılımın artışına da ivme kazandırmaktadır (Balcı & Sarıtaş, 2019, s. 519). Çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalar da, sosyal medya üzerinden siyasete katılan kimselerin, siyasete katılım eğilimlerinin offline olarak da arttığını doğrular niteliktedir (Zaheer, 2016, s. 293; Abubakar, 2011, s. 113-114; Hassan vd., 2016, s. 113). Siyasal katılımın, demokrasilerde olmazsa olmaz olarak nitelendirildiği göz önünde bulundurulduğunda, yeni medyanın bu hususta oynadığı rol ona atfedilen önemin büyüklüğü ile paraleldir.

3. Yeni medyanın yerel yönetimler açısından önemi

Günümüz gerçekliğinde yeni medya, sosyal hayatın olduğu kadar, siyasal, kültürel ve iktisadi hayatın da onulmaz bir parçası olmuştur. Hayatın her alanına sirayet eden yeni medya, bazen toplumsal açıdan olumsuz sonuçlara yol açabiliyor olsa da birçok açıdan yaşamlarımızı kolaylaştırmıştır. Yeni medya bu doğrultuda yerel yönetimlere de birçok avantaj sunmuştur. Bunlardan bazıları; yerel yönetimlerin hizmetlerini vatandaşlara online olarak sunabilmeleri, yapmış oldukları hizmetleri ve reklamlarını sosyal ağlar üzerinden yayımlayabilmeleri ve vatandaşlarla bu ağlar üzerinden karşılıklı iletişim kurabilmeleridir (Hofmann vd., 2013, s. 2023). Bu hususta yeni medya yerel yönetimler için halkla ilişkiler açısından yeni bir dönem başlatmıştır. Çünkü daha önce yukarıda bahsetmiş olduğumuz meselelerden ötürü, yerel

idareler, yapıları gereği zorunda oldukları halkla doğrudan ilişki kurma vasfını yitirmeye yüz tutmuşken, yeni medya sayesinde bu vasfını tekrar kazanma fırsatını kazanmıştır. Böylece sosyal ağlar yoluyla yerel yönetimler, halka doğrudan temas etmeye başlamış ve aynı şekilde halkın da bu yönetim süreçlerine katılması kolaylaşmıştır.

Yeni medyanın, yerel yönetimler açısından bir başka işlevi de vatandaşların yalnızca yönetime katılmasını değil, aynı zamanda siyasete de katılmasını sağlamasıdır (Güz vd., 2020, s. 455). Kitlelerin kendi kendini yönetmesi olarak kısa bir şekilde tanımlanan demokrasi de, ancak bu kitlelerin aktif bir şekilde siyasal katılımının sağlanmasıyla mümkün olabilir. Aksi takdirde, yönetim eylemi ve siyaset kurumu, yalnızca bu işle ilgilenen ve bütün kaynaklarını buna aktarabilen bir takım siyasal elitler grubu oluşturabilir. Bu durum oligarşiye giden bir yolu aralayabilir. Yeni medyanın bu siyasal katılımı artırma işlevi bu hususta çok önemlidir. Özellikle yerel yönetimler söz konusu olduğunda, yerel siyasal elitler gruplarının varlığı ve oluşumu gözlemlenebilir. Bu gruptakilerin ayrıcalıklı konumu, soy bağı, ekonomik durum vs. gibi sebeplerden kaynaklanabilir. Yeni medya sayesinde, yerel yönetimlerin siyaset sahnesine, bu alana ilgi duyan yeni kişilerin çıkması, bir rekabet kültürünün oluşumuna ve oligarşik yapıların zayıflamasına yol açar. Yeni medya bu işlevi yerine getirirken, farklı grupların birbirleri ile iletişime geçmesini de sağlar. Karaçor (2009, s. 130) bu hususta şöyle söylemiştir:

Yeni iletişim teknolojilerinden özellikle internet, yalnızca seçim zamanları değil, siyasete ilişkin tartışmalara halkın da katılımını sağlayabilen en önemli araç haline gelmektedir. Bu açıdan yeni iletişim teknolojileri, toplumsal açıdan demokrasinin yaygınlaşmasını ve gelişmesini sağlayan en önemli iletişim araçlarında biridir. Yeni iletişim teknolojileri farklı grupların, farklı kültürlerin ve farklı etnik yapıların birbirleriyle iletişim kurabildikleri bir alan ortaya çıkartarak hiçbir görüşün ve düşüncenin kısıtlanmadığı bir araç işlevi de görmektedir. Yeni iletişim teknolojileri sayesinde farklı kültürlerden, farklı dillerden ve farklı etnik yapılardan gelen bireyler, birbirleriyle rahat bir şekilde iletişim kurabilmektedirler. Bu durum, siyasete hiç ilgi duymayanların bile siyasete ilgi duymalarını sağlayarak siyasal katılımın artmasını ve demokrasinin gelişmesini sağlamaktadır.

E-demokrasi denilen husus, yerel yönetimlerin kabaca online platformlarda yer almasından farklıdır. Vatandaşların yerel yönetimler sürecine aktif katılımını ön gören e-demokrasi kavramı, yerel yönetimlerin verdiği hizmetin kalitesini, hızını ve güvenilirliğini artırmak, bunları yaparken de, hesap verilebilirliği, şeffaflığı artırmak gibi temel amaçlardan hareket ederek oluşturulmuş bir kavramdır (Arslan, 2007, s. 103). Bu kavramın ortaya çıkmasıyla birlikte yerel idarelerde siyasal katılımın da artacağını söylemek mümkündür.

Sosyal ağların yaygınlaşmasıyla birlikte, insanların gün içinde sosyal medyada geçirdiği vakit de artmaktadır. Bu durum insanların düşünme, değerlendirme, algılama biçimlerini değiştirmekte ve de dönüştürmektedir. Bu noktada yerel yönetimlerin sosyal medyada bulunması artık kaçınılmaz bir gereklilik halini almıştır. Bu durum da beraberinde riskleri getirmektedir. Bu riskler, sosyal medyada çok fazla bilgi kirliliğinin olması, sosyal medyanın bağımlılık yapıcı faktörü nedeniyle insanların sağlığını olumsuz etkilemesi ve güvenlik ile gizlilik meseleleridir (Yeşildal, 2019, s. 891). Güvenlik ve gizlilik meselelerine ayrı bir parantez açmakta fayda vardır. Günümüzde bilgisayar korsanları, bilgisayarlardaki verileri ele geçirebilmek için interneti ve sosyal medyayı yoğun olarak kullanmaktadır. Bu da yerel idarelerin gizli kalması gereken bilgilerinin dışarıya sızmasına yol açabilir.

Bunların yanında, sosyal ağların kullanımı her ne kadar yaygınlaşsa da internet kullanımında geçmişe dönük alışkanlıklar kolay kolay değişmemektedir. Daha açık bir ifade ile, web 1.0 döneminden kalan tek taraflı iletişim kurma alışkanlıkları, günümüz yerel yönetimlerinin sosyal ağlardaki hesaplarının kullanımında da gözlemlenebilmektedir. Bu durum, vatandaşlar üzerinde, yerel yönetimlerin sosyal ağları yalnızca propaganda yapmak amacı ile kullandığı izlenimini doğurabilmekte ve yerel yönetimlere karşı olumsuz bir tavır geliştirilmesinin önünü açabilmektedir. Bu durumdan kaçınmak için, yerel yönetimlerin ilgili sosyal medya hesaplarının kullanımının profesyonellerce yürütülmesi ya da kullanacak kimselerin sosyal medya yönetimi hususunda eğitim alması gerekmektedir (Hoffman vd., 2013,

s. 2024-2025). Böylece yerel idarelerin, gelişen yeni teknolojilere ayak uydurabilmesi ve boomerang etkisinden kaçınabilmesi mümkün olmaktadır.

Web 2.0 teknolojisi ile birlikte yeni medya, “yerel yönetimler için erişilebilirlik imkanını mümkün kılması ve kamunun, yönetim ile ilişkisini yatay ve ulaşımı kolay kılması” (Değerli, 2017) vb. gibi katkılarda bulunmaya başlamıştır. Yeni medya artık, demokrasinin, katılımın, kamu hizmetlerinin, yeniden keşif edilebileceği bir alan ortaya koymuştur (Memiş, 2015). Günümüzde yerel yönetimler, yeni medyayı, yalnızca yaptıkları hizmetleri sundukları bir alan olmaktan çıkarmış, aynı zamanda halkın yönetim süreçlerine etkin olarak katılabileceği bir mecra olarak da sunmaya başlamıştır (Bonsón vd., 2012). Halkın yönetim süreçlerine etkin katılımı ile birlikte, yerel yönetimlerin verdiği hizmetlerde herkes için olan ortak iyiyi belirleme süreci daha başarılı olma imkanı yakalamışken, aynı zamanda yerel yönetimlerin hizmetlerinin hesap verilebilirliği de artmıştır.

Yerel yönetimler, yeni medya yoluyla faaliyetlerine dair daha şeffaf ve daha açık davranarak, seçmenler üzerinde olumlu bir imaj bırakma fırsatını da yakalamıştır (Yeşildal, 2019). Bu noktada yeni medya; idarenin kamu ile ilişkilerinde, böylesine doğrudan kanalların olması, verilen mesajların ilgililer için daha kolay ulaşılabilir ve aynı zamanda herkese açık bir biçimde olması gibi avantajlar sunmaktadır. Postman’a göre (2012), yeni medya ile birlikte artan şeffaflık, kullanıcıların iletişim süreçlerindeki direkt katılımlarını artırmakla birlikte, bu süreçte ortaya koydukları katkının miktarını da arttırmaktadır. Demokratik idarelerin olmazsa olmazı olan şeffaflık, yeni medya sayesinde daha yaygın ve görünür bir şekle bürünürken, halkla doğrudan iletişim kurmaya çalışan yerel yönetimlerin işini de bu hususta kolaylaştırmaktadır.

Yeni medyanın, yerel yönetimler nezdinde siyasal katılımı artırdığına yönelik bir çok araştırma ortaya konmuştur. Balcı ve Sarıtaş’ın (2019, s. 531-532) Konya’da yapmış oldukları araştırmaya göre, Facebook üniversite gençlerinin siyasete dair karar alma süreçlerinin en etkin araçlarından biri olmuştur. Mutlu’nun (2020, s. 316-318) Küçükçekmece ve Bağcılar’da yapmış olduğu çalışma, seçmenlerin çoğunun siyasi kanaatlerini yeni medyada paylaştıklarını ortaya koymuştur.

Sonuç

Yerel yönetimler ortaya çıktığı andan itibaren demokrasinin, özgürlüğün, katılımın, adaletin geliştiği merkezler olmuşlardır. Antik çağlardaki Yunan şehir devletlerinden, günümüz büyük metropollerine kadar, yerel yönetimler ekonomik ya da yerleşimsel bir birim olmaktan öte, demokrasinin ve çoğulculuğun gelişmesine büyük katkıda bulunan unsurlar olmuşlardır. Kamu mal ve hizmetlerinin sunulmasından kaynaklanan güçle birlikte merkezi idarelerinin despotlaşmasına giden yolun önünde duran en büyük engel de yerel yönetimler olmuştur. Kamu mal ve hizmetlerinin sunulması hususunda yürütme erkini merkezi idare ile paylaşan yerel idareler sayesinde, bu güç tek bir elde toplanmamış ve alternatif bir kuvvetler ayrılığı senaryosu hayata geçebilmiştir. Demokrasinin bel kemiğini oluşturan kuvvetler ayrılığının bu hususta güçlenmesiyle birlikte demokratikleşme yolunda yerel yönetimlerin katkısı daha da büyük bir noktaya gelmiştir.

Bunların yanında yerel yönetimler, yurttaşlara yönetim sürecine katılım hususunda ciddi bir avantaj sunar. Yurttaş merkezi idarenin yönetimine ancak seçimler vasıtasıyla ya da politik aktivite yoluyla katılabilir. Bu yüzden az sayıda politika ile uğraşan insan dışında, yurttaşlar için merkezi idarenin yönetimine katılım ancak seçimden seçime mümkün olabilmektedir. Yerel yönetimler bu konuda yurttaşlara büyük bir fırsat sağlamaktadır. Çünkü yerel yönetimler adı üzerinde belli bir coğrafi sınıрын içerisinde yerellik niteliği taşıyan yerlerin idaresidir. Yerellik sağlanması hususu ise merkezi idarelere nazaran az sayıda insana kamu mal ve hizmetinin sunulmasını gerektirir. Böylece yerel yönetimlerde idareci olan kimselerin muhattabı daha az insan olmaktadır. Günümüz modern insanının bir devlet başkanıyla

karşılılaşması bile çok nadir gerçekleşebilirken, çoğu insan yaşadığı yerdeki yerel yönetimlerin idarecilerini bizzat tanıyabilmektedir. Bu durum da yerel yönetimlerde yönetim sürecine katılımın, sadece yerel idarecilerle diyalog kurarak bile mümkün olmasını sağlar.

Bunlara rağmen günümüzde, tıp ve tarım teknolojisindeki ilerlemeler, nüfusların artışına, sanayi ve hizmet sektöründeki büyümeler ise artan nüfusların kentlerde büyümelerine yol açmaktadırlar. Nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte, yerel yönetimlerin hizmet sunduğu insan sayısında da ciddi bir artışın olduğunu söylemek mümkündür. Bu durum, yerel yönetimlerin bazı niteliklerini kaybetmelerine yol açmaktadır. Artık, yerel yönetimler de hizmet sunduğu insan sayısının artışıyla birlikte büyümek zorunda kalmakta ve hantallaşmaktadır. Günümüzde, kentsel alanın büyümesiyle, yerel yönetimlerin eskisine nazaran çok daha geniş sahalara kamu mal ve hizmetini sunması gerekmektedir. Bu da, yerel yönetimlerin bir noktada, yerelde merkezleşmesi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Bunun yanında yurttaşlar eskiden belediye başkanıyla ahabap bile olabilirken, artık bir belediye başkanlığı dönemi boyunca hiç karşılaşmayabilmektedirler. Bunlar hem yerel yönetimin yerel olma niteliğini kaybetmesine yol açarken, hem de yerel idarelerin sunduğu yönetime katılım avantajının giderek kaybolması sonucunu doğurmaktadır.

Yerel yönetimlerin girdikleri bu krizi günümüzde yeni medya yoluyla aşabilmektedirler. Yeni medya, insanların, kurumların, kuruluşların sosyal ağlar üzerinden iletişime geçebildikleri alanlardır. Oldukça yeni bir mecra olan sosyal ağlar ve yeni medya, internetin icadını takip eden yıllarda ortaya çıkmışlardır. Nitekim internet ilk ortaya çıktığında askeri amaçlar için kullanılan ve farklı noktalardaki bilgisayarların bir ağ üzerinden birbirlerine bağlandığı bir yapıydı. İnternetin kişisel kullanım için açılması, 20. yüzyılın sonlarına tekabül etmektedir. İlk zamanlarda internet daha çok ansiklopedik bilgilerin paylaşıldığı ve araştırıldığı bir platform niteliğindedir. Bu yıllarda internette paylaşım yapabilmek teknik beceri isteyen bir husustu. Bunun yanında internet kullanımı yeterince yaygın da değildi. Ancak sadece bahsetmiş olduğumuz bu niteliğiyle bile iletişim teknolojisinde çok büyük bir devrim olan internetin gelişmesi ve bugünkü halini alması Web 2.0 teknolojisiyle mümkün olmuştur. Bu teknolojiyle internet üzerinden kurulan iletişim çok yönlü hale gelmiş, sıradan bir internet kullanıcılarını internetteki sadece izleyici pozisyonunda alıp içerik üreticisi haline getirmiştir. Bu teknolojiyle birlikte, internet kullanıcıları normal hayatta yüz yüze bile gelmeyecekleri kişilerle karşılıklı iletişim kurabilmeye başlamışlardır.

Yeni medyanın, yerel yönetimler için olan önemi de bu hususta karşımıza çıkmaktadır. Artık büyüyen kentlerde yönetim sürecine normal şartlarda katılmayan yurttaşlar, sosyal ağlar yoluyla yerel idarelerle çok rahat iletişime geçebilmeye başlamışlardır. Aynı şekilde yerel yönetimler de yaptıkları çalışmalarını, getirdikleri hizmetleri şeffaf bir şekilde yurttaşlarına sunabilme imkanına erişmişlerdir. Böylece yerel yönetimler içine girmiş olduğu bu krizden yeni medya ve sosyal ağlar sayesinde çıkabilmiştir.

Kaynakça

- Abubakar, A. A. (2012). Political participation and discourse in social media during the 2011 presidential electioneering. *The Nigerian Journal of Communication*, 10(1), 96-116.
- Ağaoğulları, M. A., Zabcı, F. Ç. & Ergün, R. (2005). *Kral devletten ulus devlete* (1. Baskı). Ankara: İmge Kitapevi.
- Allison, J. W. F. (2007). *The English historical constitution, continuity, change and European effects*. UK: Cambridge University Press.
- Arslan, A. (2007). Turkish local e-governments: A longitudinal study. *Electronic Journal of e-Government*, 5(2), 95-106.
- Balcı, Ş. & Sarıtaş, H. (2015). Facebook ve siyasal katılım. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 37, 511-535.

- Bernstein, W. J. (2008). *A splendid exchange: How trade shaped the world*. New York: Atlantic Monthly Press.
- Binark, M., Çomu, T., Bayraktutan, G., Özçetin, B., Doğu, B., İslamoğlu, G. & Aydemir, A. T. (2014). *Siyasetin yeni hali: Vaka-i sosyal medya - seçimden seçime, Gezi direnişi'nden hükümet cemaat çatışmasına*. İstanbul: Kalkedon.
- Bonsón, E., Torres, L., Royo, S. & Flores, F. (2012). Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities. *Government Information Quarterly*, 29(2), 123-132.
- Bostancı, M. (2014). Siyasal iletişim 2.0. *Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Erciyes İletişim Dergisi*, 3(3), 84-98.
- Bozarth, J. (2010). *Social media for trainers*. San Francisco: Pfeiffer Publish.
- Değerli, A. (2017). Ağ toplumunun iletişimi ekseninde yerel yönetimlerin sosyal medya kullanım düzeyi: Kadıköy Belediyesi örneği. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 46(12), 63-79.
- Duguit, L. (1954). *Kamu hukuku dersleri* (S. Derbil, Çev.). Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınevi.
- Dündar, L. (2018). Yeni medya ve siyasal katılım: 15 Temmuz örneği. *Gazi Akademik Bakış*, 11(22), 101-115.
- Gezgin, S. (2001). Geleneksel basın ve internet gazeteciliği. S. Yedig & H. Akman (Ed.), *İnternet çağında gazetecilik* (s. 29-36) içinde. Ankara: Metis Yayınları.
- Görmez, K. (1997). *Yerel demokrasi ve Türkiye*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Görmez, K. (2000). Demokratikleşme açısından merkezi yönetim - yerel yönetim ilişkileri. *Gazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4, 81-88.
- Güz, N. (2018). News transformation from traditional media to new media. N. Güz & C. Yeğen (Ed.), *Media with its news, approaches and fractions in the new media age* (s. 17-40) içinde. New York: Peter Lang.
- Güz, N., Yayla, M. A. & Taner, A. (2020). Kültürün aktarıcısı olarak sosyal medya: Siyasal partilerin Etimesgut'taki yerel örgütlerinin sosyal medya kullanımı. N. Güz (Ed.) *Uluslararası Türk Kültür ve Sanat Sempozyumu 5. Cilt* (s. 437-459) içinde. Ankara: Süer Araştırma.
- Hassan, M. S., Allam, S. N. S., Azni, Z. M. & Khamis, M. H. (2016). Social media and political participation among young people. *Jurnal Sains Sosial Malaysian*, 1, 95-144.
- Hofmann, S., Räckers, M., Beverungen, D. & Becker, J. (2013). Old blunders in new media? How local governments communicate with citizens in online social networks. R. H. Sprague Jr. (Ed.), *Proceedings of the 46th Annual Hawaii International Conference On System Sciences* (s. 2023-2032) içinde. Wailea: IEEE.
- Hülür, H. & Yaşın, C. (2016). İzleyiciden kullanıcıyla yapı özne sarkacı. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), *Yeni medya kullanıcının yükselişi* (s. 7-38) içinde. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Hülür, H. & Yaşın, C. (2017). Yeni medya ve gazeteciliğin geleceğini çerçevelemek. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), *Yeni medya geleceğin gazeteciliği* (s. 9-38) içinde. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Hülür, H. & Yaşın, C. (2019a). Twitter araştırmalarının bir panoraması. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), *Twitter araştırmaları* (s. 9-42) içinde. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Hülür, H. & Yaşın, C. (2019b). Küresel insanın hayal alanı olarak Twitter'ı anlamak. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), *Bilgi, doğruluk ve Twitter* (s. 9-38) içinde. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Hülür, H. & Yaşın, C. (2020). Yeni medya, toplum ve siyasal iletişimin dönüşümü. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), *Yeni medya, toplum ve siyasal iletişim* (s. 9-88) içinde. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Karaçor, S. (2009). Yeni iletişim teknolojileri, siyasal katılım, demokrasi. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 121-131.

- Kavruk, H. (2002). *Anakente bakış, Türkiye’de anakent belediyeçiliği ve kent hizmetlerinin yönetimi*. Ankara: Hizmet-İş.
- Lipson, L. (1973). *Politika biliminin temel sorunları* (T. Karamustafaoğlu, Çev.). Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınevi.
- Memiş, L. (2015). Yerel e-katılımın yeni aracı olarak sosyal ağlar: Facebook ve Twitter örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5(1), 209-242.
- Meriç, Ö. (2014). Dijital demokrasi: Türkiye’de yeni medya ve siyasal katılım (Yayımlanmamış doktora tezi). Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Mutlu, N. (2020). Dijitalleşme bağlamında yeni medya ve seçmen davranışı ilişkisi: 23 Haziran 2019 yerel seçimleri Küçükçekmece ve Bağcılar örnekleri (Yayımlanmamış doktora tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Nissen, H. J. (2004). *Ana hatlarıyla Mezopotamya. Yakın Doğu arkeolojisinin ilk dönemleri* (Z. Z. İlkelen, Çev.). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Ortaylı, İ. (1985). *Tanzimattan Cumhuriyet’e yerel yönetim geleneği*. İstanbul: Hil Yayınları.
- Pirenne, H. (1983). *Ortaçağ Avrupasının ekonomik ve sosyal tarihi* (U. Kocabaşoğlu, Çev.). İstanbul: İletişim Yayıncılık.
- Postman, J. (2009). *SocialCorp: Social media goes corporate*. Berkeley: New Riders.
- Pustu, Y. (2016). Yerel demokrasinin kökeni. *Sayıştay Dergisi*, 100, 89-107.
- Pustu, Y. (2006). Küreselleşme sürecinde kent, antik site’den dünya kentine. *Sayıştay Dergisi*, 60, 101-151.
- Sezal, İ. (1992). *Şehirleşme*. İstanbul: Ağaç Yayınları.
- Shults, F. L. & Wildman, W. J. (2018). Simulating religious entanglement and social investment in the neolithic. Hodder, I. (Ed.), *Religion, history and place in the origin of settled life* (s. 33-63) içinde. Boulder: University Press of Colorado.
- Topal, K. & Akyazı, H. (1997). Yeni küresel ekonomik sistem ve ulusal kalkınmada kentlerin önemi. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 4(6), 12-18.
- Yeşildal, A. (2019). Sosyal medya, yerel yönetimler ve katılımcı yönetim: Bilgi çağında belediyeler için yeni stratejiler. *İnsan ve İnsan*, 6(22), 883-902.
- Zaheer, L. (2016). Use of social media and political participation among university students. *Pakistan Vision*, 1(17), 278-299.